

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
DOKTORI ISKOLA

Törő Andrea

BIZONYÍTÉK-TRANSZFER AZ EURÓPAI BŰNÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN

- KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ EURÓPAI NYOMOZÁSI HATÁROZATRA

PHD ÉRTEKEZÉS TÉZISEI

Témavezető: Dr. habil. Karsai Krisztina PhD

Szeged

2014.

UNIVERSITY OF SZEGED
FACULTY OF LAW AND POLITICAL SCIENCES
GRADUATE SCHOOL

Andrea Törő

EVIDENCE-TRANSFER WITHIN THE EUROPEAN CRIMINAL COOPERATION
– WITH SPECIAL REGARD TO THE EUROPEAN INVESTIGATION ORDER

SUMMARY OF THE PhD THESIS

Supervisor: Dr. habil. Krisztina Karsai PhD

Szeged

2014.

Tartalomjegyzék

1. A KUTATÁSI TÉMA ELŐZMÉNYEINEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA	4
1. 1. <i>Problémafelvetés</i>	4
1. 2. <i>Az értekezés szerkezeti felépítése</i>	7
2. AZ ÉRTEKEZÉS ELKÉSZÍTÉSÉBEN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK.....	9
2. 1. <i>Az alkalmazott kutatási módszerek</i>	9
2. 2. <i>A szakirodalom kutatásának eszközei</i>	10
3. AZ ÉRTEKEZÉS TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA	12
3. 1. <i>A bizonyíték-transzfer rendszerének sajátosságai</i>	12
3. 2. <i>A bizonyíték transzfer eszközrendszerének jövője</i>	14
3. 3. <i>A kölcsönös elismerés elvének szerepe</i>	16
3. 4. <i>Következtetések</i>	17
4. A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ PUBLIKÁCIÓK.....	20
4. 1. <i>Magyar nyelvű publikációk</i>	20
4. 2. <i>Angol nyelvű publikációk</i>	21
4. 3. <i>Szakfordítás</i>	22
5. SHORT SUMMARY ON THE BACKGROUND OF THE RESEARCH.....	23
5. 1. <i>The starting point of the thesis</i>	23
5. 2. <i>The structural build-up of the composition</i>	25
6. METHODS OF THE RESEARCH.....	27
6. 1. <i>The applied methods of research</i>	27
6. 2. <i>Instruments for searching technical literature</i>	28
7. SUMMARIZING THE SCIENTIFIC RESULTS OF THE THESIS.....	30
7. 1. <i>The characteristics of the evidence transfer-system</i>	30
7. 2. <i>The future of the instruments for evidence transfer</i>	32
7. 3. <i>The role of the principle of mutual recognition</i>	34
7. 4. <i>Conclusions of the thesis</i>	36
8. LIST OF THE AUTHOR'S PUBLICATIONS IN THE SUBJECT MATTER OF THE THESIS	38
8. 1. <i>Essays and articles in Hungarian</i>	38
8. 2. <i>Essays and articles in English</i>	39
8. 3. <i>Translation</i>	40

1. A KUTATÁSI TÉMA ELŐZMÉNYEINEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

1. 1. Problémafelvetés

A 2009. december 11. napján elfogadott Stockholmi Program¹ értelmében az Európai Unióban² folytatni kell a határokon átnyúló büntetőügyekben a kölcsönös elismerés elvén³ alapuló, átfogó bizonyításfelvételi rendszer kialakítását. Az Európai Tanács⁴ álláspontja szerint az e területen meglévő eszközök csupán fragmentált, széttöredezett rendszert alkotnak, ezért olyan átfogó szisztéma kialakítását ítélte szükségesnek, amely valamennyi meglévő eszköz helyébe lép. Ennek indokát abban látja, hogy jelenleg a határokon átnyúló hatékony együttműködést és a büntető ügyekben felhasználható bizonyítékok beszerzését és átadását számos tényező akadályozza. Ezért a bizonyításfelvételnek egyszerűbbnek, gyorsabbnak és hatékonyabbnak kell lennie. Mindezt a bizonyításfelvétel metódusának meghatározásával, valamennyi bizonyítéktípusra történő kiterjesztésével, az illetékes hatóságok közötti közvetlen kapcsolatfelvétel útján,⁵ a teljesítésre nyitva álló határidő meghatározásával, a kettős büntethetőség elvének⁶ eltörlésével, a teljesítés megtagadására szolgáló okok korlátozásával, valamint egységes formanyomtatványok alkalmazásával kívánja elérni.⁷

¹ H L L 115., 2010.5.4., 1-38. o. A továbbiakban: *Stockholmi Program*.

² Az Európai Unió egy elkülönült szervezeti rendszerrel rendelkező európai nemzetközi szervezet. Vö: Blutman (2010) 27. o., Barna (2004) 8. o., Tobler – Beglinger (2007) 43. o., Nagy K. (1999) 506-507. o. és http://europa.eu/index_hu.htm (2013. 03. 02-i letöltés).

³ A kölcsönös elismerés elve a büntetőügyekre vonatkozó igazságügyi együttműködés alapelve; mely a büntető ügyekben hozott határozatok automatikus, uniós érvényének elismerése. Vö: Karsai (2005) 16. o., Karsai (2006) 2. o., Karsai (2008a) 941-954. o., Karsai (2008b) 1977-78. o., Karsai – Ligeti (2008) 403-404. o., Bárd (2008a) 22. o., Blutman (2004) 145. o., Blutman (2010) 72-74. o., M. Nyitrai (2005a) 204. o., Nagy (2004) 129. o., Ligeti (2004) 36., 131. o., Farkas (2011) 62-67. o.

⁴ Az Európai Tanács az Európai Unió legfőbb politikai szerve, amely a tagállamok állam-, illetve kormányfőnökeinek, valamint a Bizottság elnökének találkozóiból intézményesült. Vö: Blutman (2010) 103. o. és <http://www.european-council.europa.eu/home-page.aspx?lang=hu> (2013. 03. 02-i letöltés).

⁵ Valamint az Európai Igazságügyi Hálózat bevonásával. Az Európai Igazságügyi Hálózat a tagállamok által kinevezett nemzeti kapcsolattartók hálózatából áll, melynek munkáját uniós szinten egy, a Eurojust titkárságán belül működő titkárság vezeti. Az Európai Igazságügyi Hálózat arra szolgál, hogy az uniós jogszabályok által előírt, kölcsönös bűnügyi jogsegély esetén, az érintett igazságügyi hatóságok közötti kétoldalú, közvetlen kapcsolatfelvételt és –fenntartást elősegítse. Vö: Blutman (2010) 78-79. o.; továbbá az Európai Igazságügyi Hálózatról – a teljesség igénye nélkül - lásd: www.ejn-crimjust.europa.eu (2013. 03. 19-i letöltés), Nagy (2004) 125. o., Karsai (2005) 41. o.

⁶ A bűnügyi jogsegélyjog keretében a kettős inkrimináció jelentése, hogy a jogsegély kérésére, illetve teljesítésére akkor kerülhet csak sor, ha mindkét államban büntetendő az adott cselekmény, amely miatt a jogsegélykérelmet előterjesztik. Vö: Karsai (2005) 12. o., Karsai – Ligeti (2008) 402. o., M. Nyitrai (2005a) 204-205. o., Nagy (2004) 104., 113. o., Ligeti (2004) 100. o.

⁷ Lásd még: Zöld Könyv a büntetőügyekben felvett bizonyítékoknak a tagállamok által másik tagállamtól történő megszerzéséről és elfogadhatóságuk biztosításáról, COM (2009) 624 végleges. A továbbiakban: *Zöld Könyv COM (2009) 624*.

Amint ezt „A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség a polgárok szolgálatában”⁸ című bizottsági közlemény⁹ is kifejti, a fenti problémákra a legjobb megoldást az jelenthetné, ha a büntető ügyekben történő bizonyításfelvétellelre vonatkozó jelenlegi jogi szabályozást egyetlen jogszabály váltaná fel uniós szinten, amely a kölcsönös elismerés elvére épülve a tradicionális bűnügyi jogsegély-ügyintézési rendszer flexibilitását is figyelembe venné, valamint a bizonyítékok minden típusára kiterjedne.¹⁰

Az Európai Tanács ezért felkérte a Bizottságot,¹¹ hogy nyújtson be javaslatot „egy olyan átfogó eszközre nézve, amely tehát az e területen meglévő valamennyi eszköz – többek között az európai bizonyításfelvételi parancsról szóló kerethatározat¹² (a továbbiakban: *EBP*) – helyébe lép, lehetőleg a bizonyítékok valamennyi fajtájára kiterjed, továbbá végrehajtási határidőket tartalmaz, és a lehető leginkább korlátozza a megtagadás lehetséges indokait.” A Stockholmi Program által megszabott fejlődési útvonalba illeszthető be az európai nyomozási határozatnak¹³ (a továbbiakban: *ENYH*) nevezett új jogintézmény, amely jelenleg még csak - a Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Spanyol Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Svéd Királyság által az Európai Unió Tanácsához¹⁴ 2010. április 29. napján benyújtott - irányelv-tervezet (a továbbiakban: *tervezet*).¹⁵ Az ENYH-

⁸ COM (2009) 262 végleges.

⁹ A bizottsági közlemény kötelező joghatállyal nem járó politikai irat. A Bizottság akkor kezdeményezi közlemény kiadását, ha ki kívánja fejteni véleményét egy időszzerű kérdésben. A közlemény jogi hatásokkal nem jár.

Vö: http://ec.europa.eu/civiljustice/glossary/glossary_hu.htm#Communication (2013. 03. 02-i letöltés).

¹⁰ Lásd még: Zöld Könyv COM (2009) 624.

¹¹ A Bizottság az Európai Unió Brüsszelben működő, a tagállamoktól független biztosokból álló legfőbb döntés-előkészítő és végrehajtó szerve, amely átruházott jogkörben jogalkotást is végez. Vö: Blutman (2010) 107. o. és http://ec.europa.eu/index_hu.htm.

¹² A Tanács 2008/978/IB kerethatározata (2008. december 18.) a büntetőeljárások során felhasználandó tárgyak, dokumentumok és adatok megszerzéséhez szükséges európai bizonyításfelvételi parancsról. Az EBP-ről bővebben – a teljesség igénye nélkül – lásd: Ligeti (2005), Alföldi (2011a) 125-128. o., Alföldi (2011b) 13-17. o., De Hert – Weis – Cloosen (2009) 55-78. o., Jánosi (2010) 51-56. o., Lach (2009) 107-110. o., Gless (2005) 122-129. o., Ijzerman (2005) 6-16. o., Bernd (2013) 419-438. o., Lárís (2010) 98-99. o.

¹³ Az ENYH-ről bővebben – a teljesség igénye nélkül – lásd: Alföldi (2011a) 125-128. o., Alföldi (2011b) 13-17. o., Bachmaier Winter (2010) 580-589. o., Bachmaier Winter (2013) 96-110. o., Allegrizza (2010) 569-579. o., Glaser – Motz – Zimmermann (2011) 55-79. o., Karsai (2013) 419-438. o., Karsai (2012b) 23-33. o., Lárís (2010) 103. o., Sayers (2011) 1-25. o.

¹⁴ A tagállamok miniszteri szintű képviselőiből álló Tanács az Európai Unió legfőbb döntéshozó szerve, mely ugyanakkor osztozik az Európai Parlamenttel a jogalkotási és költségvetési hatáskörön, de bizonyos területeken önálló jogszabály-alkotási hatásköre van; valamint központi szerepe van a közös kül- és biztonságpolitika vonatkozásában és a gazdaságpolitikák összehangolásában. Vö: Blutman (2010) 104. o. és <http://www.consilium.europa.eu/contacts/information-visits-to-the-council?lang=hu> (2011. 03. 02-i letöltés).

¹⁵ Az irányelv mint jogforrás csak a címzett tagállamot kötelezi. Nem feltétlenül minden tagállamnak szól, és magánfelekre kötelezettséget nem róhat közvetlenül, mint a rendelet. Ugyanakkor az irányelv keretjogszabály, mely végrehajtó jogszabályt kíván meg, már tagállami szinten. Csak a szabályozott jogterületre vonatkozó alapvető rendelkezéseket, illetve az elérendő jogalkotási célokat határozza meg. A tagállam az irányelvben meghatározott határidőig külön végrehajtási jogszabállyal konkretizálja és ülteti át belső jogrendszerébe az irányelv általánosabb szinten megfogalmazott rendelkezéseit, és valósítja meg ezáltal az irányelv céljait. Vö: Blutman (2010) 229. o., Császár (2011) 31-39. o.

t egy vagy több olyan konkrét nyomozási cselekmény elvégzése végett adnák ki, amely(ek) célja a végrehajtott államban történő bizonyítékgyűjtés.

Az irányelv-tervezet megalkotói szerint az új eszköz által elérendő főbb változások egyike az lenne, hogy eljárás egyszerűbbé válna azáltal, hogy a bizonyításfelvételt érintő minden meglévő eszköz helyébe lépne. A középpontban a végrehajtandó nyomozási cselekmények állnának, nem pedig a gyűjtendő bizonyíték típusa. Korlátozná azokat az indokokat, amelyekkel az ENYH végrehajtása vagy elismerése megtagadható; az eljárás gyorsabbá válna; valamint javulnának egyes gyakorlati szempontok.¹⁶

A kérdés az, hogy tényleg szükség van-e erre az új jogintézményre? A bűnügyi együttműködésnek valóban egyszerűbbnek, gyorsabbnak és hatékonyabbnak kellene-e lennie? Melyek azok a tényezők, amelyek akadályozzák az együttműködés hatékonyságát? Egyáltalán van-e probléma a határokon átnyúló bizonyításfelvétellel? Ha igen, akkor ezek valós problémák-e, amelyeket meg lehet oldani vagy ez csak utópisztikus elképzelés lenne? A jelenlegi rendszer valóban annyira áttekinthetetlen-e annak „fragmentáltsága” miatt, hogy az a jogalkalmazókat ellehetetleníti? A jelzett problémákat valóban megoldaná-e az, ha egy teljesen új eszközt vezetnek be, amely még egy ténylegesen hatályba sem lépett jogszabályt¹⁷ is felváltana?

Mindezek alapján a célom, hogy megvizsgáljam, mit jelent ez a jelenlegi „széttöredezett” rendszer, a határokon átnyúló bizonyításfelvétel milyen elveken alapul, milyen jogszabályi környezet jellemzi, mely szabályokat hogyan és mikor kell és lehet alkalmazni, ezek milyen kapcsolatban állnak egymással. Az Európai Tanács és a Bizottság - a fentebb említett dokumentumokban - nem tér ki arra részletesen, hogy miért működik álláspontja szerint alacsony határfokkal jelenleg a határokon átnyúló bizonyításfelvétel; mindössze arra utal, hogy nem egységes az alkalmazandó jogszabályok rendszere. Bár meghatározza, hogy a

¹⁶ Feljegyzés az elnökségtől a Corepernek a Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Spanyol Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Svéd Királyság kezdeményezése az Európai Parlament és a Tanács irányelvére vonatkozóan a büntető ügyekben kibocsátott európai nyomozási határozatról – Jelentés az elért eredményekről, Brüsszel, 2010. november 26. (29.11) (OR. en) Intézményközi referenciaszám: 2010/0817 (COD) [A továbbiakban: *Feljegyzés (2010)*].

¹⁷ Az EBP-ről szóló kerethatározat 23. cikk (1) bekezdésének értelmében a tagállamoknak 2011. január 19. napjáig kellett volna átültetni saját, belső jogukba a kerethatározatot, azonban eddig ezt kizárólag Dánia tette meg.

Vö: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:350:0072:0092:hu:PDF> (2013. 03. 02-i letöltés) és Cross-border crime: Commission issues opinion on Member States' evidence sharing proposals, IP/10/1067, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-1067_en.htm (2010.09.20-i letöltés), Allegrezza (2010) 570. o.; valamint az Egyesült Királyság 2013. január 10. napján közétett egy jogszabályt, amely az EBP beillesztéséről szól, azonban annak hatályba lépési időpontja még nincs meghatározva: <http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=84e4dae7-ba27-42a2-993f-708060ed74f3> (2013. 09. 14-i letöltés).

megalkotandó új eszköznek milyen tulajdonságokkal kell bírnia, de sem statisztikai adatokkal, sem pedig más mutatóval nem szemlélteti, hogy mi az, ami annyira megnehezíti a jogalkalmazók helyzetét, hogy a mostani rendszer tarthatatlanná vált. Ezért szükséges azt is áttekinteni, hogy ezek a meglévő eszközök a bizonyítékok mely skáláját fedik le, továbbá minden olyan tényezőt figyelembe veszek, melyeket a fennálló rendszer hibájának, hiányosságának vélhetnek a fentebb említett tagállamok és uniós szervek; így a megtagadási okok, a végrehajtási határidők stb. Ezzel párhuzamosan megkísérlem beazonosítani a problémákat és a bünyügyi együttműködés hatékonyságát akadályozó tényezőket. Emellett azt is górcső alá veszem, hogy az egyetlen konkrét negatívumként említett „fragmentáció” miként hat a másik tagállamból történő bizonyítékok beszerzésére. Ezen túlmenően vizsgálni fogom azt is, hogy a külföldről beszerzett bizonyítéknak mi lesz a sorsa a hazai büntetőeljárásban, a külföldi bizonyíték elfogadhatóságát befolyásolhatja-e a jogsegély teljesítése során alkalmazott jog.

1. 2. Az értekezés szerkezeti felépítése

A büntetőeljárás során felhasználható bizonyítékok Európai Unión belüli továbbítására, átadására vonatkozó bünyügyi együttműködési rendszer bemutatásával vezetem be a kutatásom tárgyát képező témát. Ez a rész a dolgozatom elméleti megalapozó fejezete, így a kutatásom kiindulópontja, az elméleti alapvetések és azon elvi problémák felvázolása, melyeket a dolgozatommal kívánok megoldani és feloldani, ugyancsak ebben a fejezetben kerülnek bemutatásra (lásd 3. 1. fejezet). Majd a legfrissebb tendenciák felvázolásával is körülhatárolom a megoldandó problémát és a további felmerülő kérdéseket, amelyek modern büntetőjogi válaszokat követelnek (lásd 3. 2. fejezet).

Tekintettel arra, hogy a dolgozatom témája a bizonyítékokkal foglalkozik, egy fejezetet szenteltem a büntetőeljárásbeli bizonyítás alapvető kérdéseinek, elméleteinek és fogalmainak bemutatására. Mindezt a külföldi bizonyíték oldaláról is megvilágítottam (lásd 4. fejezet).

A dolgozat első tematikus egységében (lásd 6. 1. és 6. 2. fejezetek) a probléma vizsgálatára és megoldására felállítottam egy szempontrendszert.

Majd ezt követően sorra veszem a határokon átnyúló bizonyításfelvétel jogi eszközeit az európai régióra jellemző sajátosságokkal együtt (lásd 6. 3- 6. 14. fejezetek).

Figyelemmel arra, hogy az ENYH a kölcsönös elismerés elvére épülne, valamint a Stockholmi Program is prioritásnak tartja a kölcsönös elismerés elvén alapuló

bizonyításfelvételi rendszer továbbfejlesztését, a kölcsönös elismerés elvéről, annak a bűnügyi tudományokon belüli evolúciójáról, jelenlegi helyzetéről és a jövőbeli kilátásokról kritikai szempontok figyelembevételével külön szólok (lásd 5. 3. fejezet).

Álláspontom szerint a magyar büntetőjogász számára is fontos a bűnügyi, büntetőjogi tárgyú európai, illetve uniós jogfejlődés és az ezekhez kapcsolódó mechanizmusok ismerete, mivel a hatályos uniós jog érvényesítésére, illetőleg az európai büntetőjogi integráció útját kikövező vívmányok átvételére nem csupán lehetőség adódik, hanem ez kötelezettség is.¹⁸ Ezért konkrét jogesetek, jogsegély-forgalom bemutatásával egy rövid körképet adok a bizonyíték-transzfer gyakorlatáról, illetve arról, hogy milyen kihívásokkal kell szembenézniük a jogalkalmazóknak. (lásd 7. fejezet).

¹⁸ Karsai (2002) 90. o.

2. AZ ÉRTEKEZÉS ELKÉSZÍTÉSÉBEN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK

2. 1. Az alkalmazott kutatási módszerek

A munkám során elsősorban a jogösszehasonlító (komparatív) módszert alkalmaztam, lévén, hogy álláspontom szerint ez a szupranacionális, illetve uniós tárgyú értekezések kikerülhetetlen módszere. A téma bemutatása és elemzése kapcsán nem csupán uniós jogforrásokra, hanem nemzetközi egyezményekre is hagyatkoznom kellett, így a jogösszehasonlító módszer alkalmazása segítséget nyújtott az egyes jogrendszerek feltérképezéséhez, objektív értékeléséhez.

Tekintettel arra, hogy a tudományos vizsgálatom középpontjában több hatályos norma áll, a normatív metódus ugyancsak a munkamódszerem részét képezte - az értelmezés nyelvtani, logikai, történeti és rendszertani síkjait is beleértve.

Ezen kívül a funkcionalizmust mint módszert is használtam, hiszen nem csupán a tárgyat, a jogintézményt – itt az ENYH-t – kellett vizsgálnom, hanem azt is, hogy milyen szerepet, feladatot tölt (tölthet) be az Európai Unión belül, lévén, hogy a jogtudomány terén nem önmagában egy adott jogintézmény, hanem annak társadalmi szerepe is fontos. Amint említettem, különböző nemzetközi szervezetek, intézmények keretén belül létrejött jogszabályokat, egyezményeket vettem górcső alá, így a tertium comparationis elvét alkalmaztam ezek elemzésénél, amikor a különböző fogalmi apparátussal rendelkező rendszerek között a közös nevezőket, szempontokat igyekeztem megtalálni.

Dolgozatom egy fejezetében empirikus módszert is alkalmaztam, amelynek részét képezte az általam végzett adatfelvétel és kriminálstatisztikai elemzés is. Ennek keretében idősoros és keresztmetszeti síkban vizsgáltam az adatokat a jogi tendenciák alátámasztására.

Hermeneutikai közelítést is használtam egyes uniós fogalmak nyelvi megjelenítésekor, azok funkcionális és definíció általi megfeleltetésének vizsgálata során. Kétségtelen, hogy egy adott mű filológiai, lingvisztikai elemzése más szaktudományok feladata, de a hitelesség jogtudományi kompetencia, így az adott helyen nem tudtam eltekinteni e módszer alkalmazásától.

Igyekeztem a témát interdiszciplináris, komplex oldalról megközelíteni, figyelemmel arra, hogy problémaorientált elemzési rendszer kidolgozására törekedtem, a levonható következtetéseket nem csak különálló fejezetben, hanem az adott szerkezeti egységbe is integrálva próbáltam – részösszegzésként – megfogalmazni.

Történeti módszert nem alkalmaztam, bár az egyes jogszabályokat, egyezményeket keletkezésük ideje szerint, kronológiai sorrendben elemeztem. Így a retrospektív közelítés kikerülhetlenné vált, mindezért törekedtem elszakadni az ebből fakadó lineáris gondolkodástól és az erőltetett párhuzamok keresésétől az egyes „korszakok” között. Ezért azt mondanám, hogy inkább probléma-kronologikus módszert alkalmaztam és a részproblémák vizsgálata során a lépcsőzetes építkezés segítségével vizsgáltam a problémakör alapját.

Dolgozatomban dogmatikai elemzést is alkalmaztam abban az értelemben, hogy kritikai jogszabáyelemzést végeztem, nem tárgyalva az ehhez kapcsolódó politikai-gazdasági összefüggéseket.

Végül, de nem utolsó sorban a módszertisztaság metódusára támaszkodva igyekeztem a nem jogi (etikai, szociológiai, politológiai) szempontok kiszűrése, a premisszák világossá tételére és egyértelmű konklúzió leszűrésére.

2. 2. A szakirodalom kutatásának eszközei

Az EU-jogi kérdések megközelítéséhez az irányadó idegen nyelvű és hazai szakirodalmat, többnyire monográfiákat és tankönyveket, valamint magyar nyelvű szakcikket használtam. A büntetőjogi irodalomból pedig a fellelhető idegen nyelvű – többnyire angol nyelvű – tanulmányokat, cikkeket, büntetőjogi tan- és kézikönyveket, valamint uniós jogi kommentárt vettem munkám alapjául. Ezek nagy része papír alapon jelent meg, azonban számos internetes kiadványban, folyóiratban megjelent tanulmányt is felhasználtam.

A külföldi és hazai szakirodalom vonatkozásában némi hiányérzet keletkezhet az olvasóban az ENYH¹⁹-val kapcsolatban, azonban ténykérdés, hogy az európai nyomozási határozat gondolata alig több, mint két éve foglalkoztatja a szakmai közvéleményt, az irányelv-tervezet

¹⁹ Az ENYH elemzésénél az Európai Unió Hivatalos Lapjának C sorozat 164. számában, 2010. június 24. napján megjelent szövegváltozatát vettem alapul, a hozzá kapcsolódó módosító javaslatok folyamatos figyelemmel követése mellett. A módosító javaslatokról részletesen lásd: <http://db.eurocrim.org/db/en/vorgang/242/> (2013. 08. 11-i letöltés).

még nem is rendelkezik véglegesnek tekinthető szövegváltozattal,²⁰ ezért kevés a hozzáférhető külföldi szakirodalom. Így témaválasztásom indokául is szolgált az a felismerés, hogy az ENYH és az elfogadásával kialakítandó új EU-s bizonyításfelvételi rendszer bemutatását feldolgozó jogirodalmi munka megalkotására nem igazán került sor; ezért megkísérlem ezt az űrt betölteni jelen dolgozatommal.

A különböző jogszabályokat, egyezményeket magyar nyelven vizsgáltam. Tekintettel azonban arra, hogy a dolgozatom tárgyát képező kutatás több évre nyúlik vissza – amikor még nem volt minden vizsgált jogszabálynak, dokumentumnak magyar nyelvű szövegváltozata –, számos esetben az angol nyelvű változatot is elemeztem.

Egyes dokumentumok – így Zöld Könyvek -, jogszabályok szövegére internetes kutatás eszközével és az EUR-Lex adatbázis²¹ használatával tettem szert.

Emellett kizárólag a megbízható oldalakon – különösen az Európai Unió és intézményei hivatalos honlapjain – közzétett anyagokból dolgoztam. Az internetről letöltött cikkek, tanulmányok és egyéb internetes források esetén megjelöltem a utolsó letöltés dátumát is.

²⁰ A legutóbbi változat 2013. május 14-i. Lásd: Feljegyzés (2010).

²¹ Az EUR-Lex portál ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió joganyagához és más, nyilvánosnak tekintett dokumentumokhoz. A webhely az Európai Unió mind a 24 hivatalos nyelvén a felhasználók rendelkezésére áll. Az adatbázis mintegy 2 815 000 dokumentumot tartalmaz, melyek közül a legkorábbi anyagok 1951-ből származnak. Tartalmát napi rendszerességgel frissítik, és évente mintegy 12 000 dokumentummal bővítik. Vö: <http://eur-lex.europa.eu/>.

3. AZ ÉRTEKEZÉS TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEINEK ÖSSZEFOGLALÁSA

3. 1. A bizonyíték-transzfer rendszerének sajátosságai

Kiindulópontom, hogy a határokon átnyúló bizonyításfelvételre vonatkozó jogszabályok, nemzetközi egyezmények „fragmentált” rendszert alkotnak, azaz a bizonyíték-transzfer területén nem egységes a szabályozás, így – többek között - a jogszabályoknak eltérő a területi és tárgyi hatálya, különböző eljárási rendszert, formalításokat, alaki szabályokat rögzítenek a megkeresések, jogsegélykérelmek elküldéséhez és fogadásához, illetve a bizonyítékok átadására.

A fragmentáltság nem befolyásolja a bűnügyi együttműködés e területének működését. A bűnügyi együttműködést akkor lehet adekvátan működtetni, ha mozaikszerű.

Álláspontom szerint elkerülhetetlen, hogy egyidejűleg ne legyen több, egymással többé-kevésbé átfedésben lévő jogszabály hatályban, hiszen a bűnügyi együttműködés nem csupán az Európai Unió tagállamain belül létezik. Mindazonáltal a szükségszerű fragmentáció nem teszi értelmetlenné az egységesítést az államok egy csoportjával való együttműködés terén, amennyiben az egységesítés egyszerűsítést jelent, az alkalmazandó szabályok áttekinthetőbbé tételét szolgálja.

A bűnügyi együttműködés célrendszerét tekintve az igazságszolgáltatás, a büntetőhatalom érvényre juttatása dominál. Az általam vizsgált jogsegély-ügyek végrehajtása során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a határokon átívelő kooperációk korántsem szorítkoznak kizárólag az Európai Unió és tagállamai területére. Amennyiben az ENYH-n alapuló, teljesen új szabályozás felváltaná az EU keretein belüli bizonyíték-transzfer eszközöket, attól az EU határain kívülre irányuló jogsegélyek esetében a tagállami jogászoknak további is támaszkodniuk kell a strasbourgi egyezményre és az SVE-re. Így tehát amennyiben e területen minden más jogszabályt hatályon kívül helyezne az ENYH az Európai Unión belül, álláspontom szerint pusztán az egységes struktúra megléte nem fogja hatékonyabbá tenni az együttműködést.

Azonban a rendszer korszerűsítése és egyszerűsítése – mely nem titkoltan az ENYH egyik célkitűzése – valóban szükséges mind uniós, mind pedig EU-n kívüli szinten.

Tekintettel arra, hogy egy büntetőeljárásban előfordulhat, hogy egyszerre több államtól kell jogsegélyt kérni, melyek egy része lehet EU-tagállam, nem tagállam európai ország, illetve Európán kívüli ország, adott, hogy a jogalkalmazó kénytelen lesz különböző jogszabályokra, nemzetközi egyezményekre hagyatkozni a jogsegélykérelem megszerkesztésekor.

Az ENYH-val bevezetendő egységes szabályozás mindössze csak időlegesen, és csak az EU-n belül oldhatná meg a problémát; mindazonáltal ezt a „fragmentáltságot” – a fentebb kifejtettek tükrében – nem tartom negatívumnak.

Szemben az uniós döntéshozatali szint álláspontjával, feltevésem az, hogy a kölcsönös elismerés elvén alapuló jogintézmények nem vallottak kudarcot a határokon átnyúló bizonyításfelvételre irányuló együttműködésben.

Amint erre már korábban utaltam, a második hipotézis bizonyításához abból indultam ki, hogy a Zöld Könyv szerint „a kölcsönös elismerésre épülő jogszabályok is elégtelennek minősülhetnek abból a szempontból, hogy csupán a bizonyítékok meghatározott típusaira vonatkoznak, továbbá végrehajtásuk elutasítására vonatkozóan számos indokot engedélyeznek”.²²

Arra vonatkozóan azonban nincs semmi konkrétum, hogy a kölcsönös elismerés elvén alapuló, a bizonyítékok átadását célzó jogszabályok kudarcot vallottak volna, különös tekintettel arra, hogy az EBP valójában még hatályba sem lépett, gyakorlati tapasztalatokról így vajmi kevés fogalma lehet a Bizottságnak.

Így elhamarkodott állításnak tartom azt, hogy az EBP nem lenne képes a hozzá fűzött reményeket beváltani. Ennek alapvető okát abban látom, hogy az EBP előtt nem létezett olyan jogintézmény, vagy jogsegély-típus, amely lehetővé tette volna, hogy okiratokat és más tárgyi bizonyítási eszközöket ilyen egyszerű mechanizmus útján be lehessen szerezni. Az egyszerűség alatt a táblázatos formanyomtatványt, a közvetlen megkeresés lehetőségét és a sztrikt határidőket értem. Összevetve a vizsgált jogesetekkel is, látható, hogy az EBP-t számos esetben ki lehetett volna bocsátani, lerövidítve ezzel a jogsegély teljesítési idejét.

²² Zöld Könyv COM (2009) 624. 4. o.

3. 2. A bizonyíték transzfer eszközrendszerének jövője

Álláspontom szerint az ENYH – az egyes tagállami és bizottsági várakozások ellenére – nem fogja tudni beváltani a hozzá fűzött reményeket.

Ehelyett az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-i egyezményt kellene korszerűsíteni az okiratok és tárgyi bizonyítási eszközök átadására, a lefoglalások és házkutatások foganatosítására vonatkozó konkrét határidők meghatározásával, ezekre nézve egységes formanyomtatvány bevezetésével, melyek képesek lehetnek maga a jogsegélykérelem értelmezésének és mielőbbi feldolgozásának, teljesítésének megkönnyítésére és az ügyintézés gyorsabbá tételére.

A Bizottság a Zöld Könyvben előrebocsátotta, hogy a kölcsönös jogsegélyen alapuló intézmények és eszközök nem működnek megfelelően.

Azonban mindenféle racionális ok nélkül, ahelyett, hogy fejlesztenék ezeket az eszközöket, új jogintézményekkel történő helyettesítésüket tűzték ki célul. Kétségtelen, hogy az ENYH nagyon hasznos eszköz lehetne, de a pusztá létezése és beillesztése nem oldaná meg azokat a problémákat, amelyekkel a bírácoknak, ügyészeknek, védócoknak a külföldi elemet tartalmazó büntetőeljárásokban szembe kell nézniük.

Úgy vélem, hogy a hiba ott van a Zöld Könyvben, valamint az ENYH indokolásában, amikor kifejtik, hogy a hagyományos kölcsönös jogsegély rendszerét és rugalmasságát meghagyva szeretnék átlépni a nemzeti jogok specialitásait azzal, hogy kötelesek legyenek a tagállamok elismerni és végrehajtani az ENYH-t. Amennyiben azonban a probléma a lassú, vontatott eljárás, azt a rögzített, megszabott határidők fel tudják gyorsítani, a bürokratikus ügyintézészt könnyíteni tudják a formanyomtatványok használatával. De úgy vélem, hogy a probléma ennél sokkal komplikáltabb, mint ahogy a megtagadási okokra sem szabad pusztán úgy tekinteni, mint a hatékony bűnügyi együttműködés gátjára, mert ezeket nem lehet mindössze azzal megszüntetni, hogy kikényszerítik a kölcsönös elismerést.

A tagállamoknak érdekében áll büntetőigényük érvényesítése, és ha ehhez egy jogsegélyen keresztül vezet az út, a gyorsabb ügyintézés, az egyszerűsített jogalkalmazás ki fogja kényszeríteni azt, hogy a belső, tagállami célok elérése érdekében minden tagállam ratifikálja az egyezményt. Az Eurojust szerint a 2000-es egyezményt eredményesen alkalmazzák a tagállamok, pozitívan számolnak be annak használatáról, így a bűnügyi együttműködés

megfelelő és szilárd bástyájának tartja azt a Eurojust, különös tekintettel arra, hogy általában véve egyetlen nagyobb jogi akadályba sem ütköztek a tagállamok alkalmazása során.²³ Így a jogalkalmazóknak nem egy új jogszabályt kellene „megtanulniuk”, hanem mindössze a „rég” egyezmény módosítását, újításait kellene elsajátítaniuk és alkalmazniuk a gyakorlatban.

Az EBP alapkoncepcióját, miszerint tárgyakat, dokumentumokat és adatokat könnyedén beszerezhessenek egymástól a tagállami hatóságok annak érdekében, hogy azt bizonyítékként felhasználhassák a hazai büntetőeljárásban, kiválónak tartom. A fordítást és értelmezést is egyszerűbbé tevő formanyomtatványok alkalmazása ugyancsak megfontolandó.

Az eljárási határidők meghatározása kulcsfontosságú a hazai büntetőeljárásban. Amennyiben jogsegélykérelem kibocsátására kerül sor, az (alap)eljárás ésszerű időben történő befejezése, a bizonyíték mielőbbi beszerzése, esetleges feldolgozása fokozottan lényegessé válik, hiszen a hazai hatóság egy másik, külföldi állam cselekményétől válik függővé. Ezért elengedhetetlen lenne a 2000-es egyezmény kiegészítése, akár az EBP-ben megfogalmazott, szigorú eljárási határidőkkel.

A személyi bizonyítási eszközökkel – így tanú- és gyanúsított kihallgatások fogantatásával – kapcsolatban szigorú teljesítési határidők meghatározását nem tartom szükségesnek. A szigorú teljesítési határidők meghatározása révén nem lehet elérni azt, hogy a jogsegélyek keretében a kihallgatásokat gyorsabban fogantatásítsák a megkeresett hatóságok. Ennek okát abban látom, hogy a hatóságtól független az a körülmény, hogy a megidézett tanú vagy gyanúsított megjelenik-e a kihallgatáson, a lakó- és/vagy tartózkodási helyén ténylegesen megtalálható-e, az idézés kézbesíthető-e részére stb. Ezen a körülményen még az sem változtat, hogy ha a nemzeti jog szerint különböző kényszerítő eszközökkel a megidézett személyt az idézésen, kihallgatáson történő megjelenésre lehet sarkallni.

Mindemellett azonban egy bizonyos időintervallum elteltét követően, a megkereső hatóság részére, a jogsegély teljesítésének állásáról történő kötelező tájékoztatás adását indokoltnak tartom.

Amint arra már utaltam, az okiratok és a tárgyi bizonyítási eszközök esetében úgy vélem, hogy a formanyomtatvány bevezetése és a határidők lefektetése elengedhetetlen. Azonban a

²³ Vö: Eurojust Éves Jelentés 2010, 16. o., <http://www.europarl.europa.eu>.

személyi bizonyítási eszközökkel más a helyzet. A formanyomtatvány bevezetését mindenféleképpen szükségesnek tartom, mert hozzájárulhat a jogsegélykérelem könnyebb, egyszerűbb feldolgozásához. Így például – a küldő- és fogadó hatóság adatai, elérhetősége mellett – a kihallgatandó személy személyes adatainak beazonosítása, a hozzá intézendő kérdések, a közlendő tényállás (stb.) beazonosítása sokkal egyszerűbbé válhatna, amennyiben azt egy táblázatos formában megszerkesztett űrlapon kapná kézhez a végrehajtó hatóság.

Ezzel ellentétben az EBP-re és az ENYH-re vonatkozó teljesítési határidőket a kihallgatások kapcsán feleslegesnek tartom. Alapvetően természetesen szükségesek a határidők, azonban amint ezt a vizsgált jogesetek is mutatják, elenyésző esetben sikerül a kihallgatásokat 90 napon belül teljesíteni.

A szigorú teljesítési határidők meghatározása révén, úgy vélem, nem lehet elérni azt, hogy a kihallgatásokat gyorsabban foganatosítsák a megkeresett hatóságok. Azonban annak érdekében, hogy a megkeresett hatóság ne várjon több hónapot a jogsegély sorsáról mit sem tudva – a vizsgált jogesetek jó részében közel egy év is eltelt mire kihallgatta a végrehajtó hatóság a kért személyt -, egy bizonyos időintervallum elteltét követően – részemről a jogsegély végrehajtó hatóság általi érkeztetésétől számított 6 hónapot ésszerű határidőnek tartom -, a megkereső hatóság részére, a jogsegély teljesítésének állásról történő kötelező tájékoztatás adását indokoltnak tartom. Ezen tájékoztatás gördülékennyé tétele érdekében is szorgalmazom a formanyomtatványok bevezetését, mivel azon megjelölhető lehetne az alapügy előadójának, referensének a telefonos elérhetősége vagy elektronikus levelezési címe, így – akár az egyidejű postai út mellett – a tájékoztatás ezen egyszerű, szinte már informális, azonban roppant hatékony és gyors módja is bevezethető lenne.

3. 3. A kölcsönös elismerés elvének szerepe

A hosszú távú, intézményesített határokon átnyúló bűnügyi kooperáció működőképessége és jövője azon múlik, hogy mennyire sikerül a tényleges kölcsönös bizalmon alapuló kölcsönös elismerés elvét megvalósítani.

A határokon átnyúló együttműködések intézményesülésének legfőbb akadálya, hogy az együttműködő partnereknek, tagállamoknak, tagállami hatóságoknak rendkívül különböző jogi és közigazgatási környezetben kell megtalálni azt a közös intézményi struktúrát, amely a határ mindkét oldalán elfogadott és működőképes. Az egységes intézményi forma hiánya az együttműködő partnerek államainak eltérő jogi és politikai berendezkedésére vezethető

vissza, valamint arra, hogy – a kölcsönös elismerés elvének megjelenéséig – nem létezett olyan egységes jogi eszköz, amely az egész Európai Unióban kötelezően érvényes és alkalmas lett volna a határokon átnyúló bűnügyi együttműködésekben való alkalmazásra.

A kölcsönös bizalom esszenciája az, hogy egy jogsegély esetén a végrehajtó tagállam megbízza a kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságában tekintetben, hogy az megvizsgálta a jogszerűségét, szükségességét és arányosságát az általa kibocsátott eszköznek. Ezáltal elvben nem is lehet problémás a bizonyítékok nemzeti jogban történő felhasználhatóságának kérdése, még akkor sem, ha a végrehajtó hatóság más eljárásjogi szabályok szerint járt el, mint a kibocsátó állam. Mindez azonban nem jelentheti azt, hogy a kölcsönös elismerés elve egyenlő lenne a vakon végzett, automatikus végrehajtással.

Hipotézisemet csupán részben tudom megerősíteni, mivel úgy látom, hogy a kölcsönös elismerés elve által elérendő bűnügyi együttműködés rugalmas intézménye ugyan lehetővé teszi és megeremti a hatékony, gördülékeny bűnügyi együttműködés feltételeit, ugyanakkor úgy vélem, hogy ez a 28 tagállam egyelőre még nincs felkészülve arra, hogy a kölcsönös elismerés elve kiteljesedjen, mert nincs meg a kellő kölcsönös bizalom, az erre irányuló deklaratív nyilatkozatok ugyanis nem elegendőek, mivel az egymás igazságszolgáltatási rendszerébe vetett hit nem létezik egységesen, minden tagállam viszonylatában. Öt év kellett ahhoz, hogy az EBP-ről szóló kerethatározat-tervezet megjelenése után végül elfogadja a Tanács a kerethatározatot, és ismételt öt év elteltével – a beillesztésre előírt határidő eredménytelenül eltelte következtében – a tagállamok döntő többségében nem lépett hatályba az EBP. Álláspontom szerint az is közrejátszik abban, hogy a tagállamok vonakodnak bevezetni ez EBP-t, mert ezzel egy olyan jogintézményt kellene bevezetniük és alkalmazni, mely megkívánja tőlük, hogy alávéssék magukat a kölcsönös bizalmon alapuló kölcsönös elismerésnek.

Összegezve tehát úgy vélem, hogy a gördülékeny és eredményes európai bűnügyi együttműködésnek a kulcsa a kölcsönös elismerés elve, azonban ahhoz, hogy a kölcsönös bizalom ne csupán látszólagos legyen, ehhez ennek a 28 tagállamnak „össze kell csiszolódni”.

3. 4. Következtetések

Dolgozatom kiindulópontjaként az európai bűnügyi együttműködés természetét vizsgáltam meg. Az európai integráció mint új, eddig nem ismert, nemzetek feletti sajátos jog- és

intézményrendszerrel bíró képződmény elemzésekor azonban nyilvánvalóvá vált, hogy a büntügyi együttműködés és annak minősége jelentős átalakuláson megy át. A szuverenitás kérdése, valamint az integráció bővülése és mélyülése, a határokon átívelő hatékony büntügyi együttműködés víziója eredményeként fellépő intézményi reform szükségessége hívta életre egy új, átfogó bizonyításfelvételi rendszer létrehozásának koncepcióját.

A nemzeti hatóságoknak világos és bürokráciamentes együttműködési szabályokra van szükségük a határokon átnyúló bűnözés hatékony üldözéséhez. A bírák, ügyészek és nyomozók nem fecsérrelhetik az idejüket különféle formanyomtatványok kitöltésére, ha egy nemzetközi bűnözői hálózat felgöngyölítésén dolgoznak, vagy olyan személy után kutatnak, aki több tagállamban követett el bűncselekményt.

Még mielőtt az EBP beillesztésére vonatkozó határidő lejárt volna,²⁴ 2010 áprilisában nyilvánosságra hozták az ENYH irányelv-tervezetét, melynek célja az volt, hogy megvalósítsa a határokon átnyúló büntető ügyekben a kölcsönös elismerés elvén alapuló, átfogó bizonyításfelvételi rendszer kialakítását.²⁵ Ha ebből a szemszögből vizsgáljuk, akkor a Tanács és a Bizottság megcsinálta a „házi feladatát”, hiszen létrehozták azt a jogintézményt, melynek megalkotását tűzték ki célul. Sőt, ha még az a kiindulópont, hogy az ENYH egy évvel korábban megálmodott koncepció része a nemzetközi büntügyi együttműködésnek,²⁶ akkor sem mondanám, hogy az ENYH létjogosultsága vitán felüli lenne.

Hogy több tíz év múlva hol fog tartani az európai büntügyi együttműködés, most nem lehet megmondani. Az ENYH-ról továbbra is tárgyalnak a tagállamok, az EBP beillesztésének hiányában pedig továbbra is a fragmentáció lesz a jellemző a határokon átnyúló bizonyításfelvétel jogszabályi környezetére.

Az új, átfogó bizonyításfelvételi rendszer létrehozásának koncepciója – az EBP-re irányuló tervezet nyilvánosságra hozatalától számítva – már 10 éve húzódik, időközben új tendenciák jelennek meg, melyek a jövőben akár egy működőképesebb mechanizmust hozhatnak létre, mint az ENYH. Az Európai Ügyészség létrehozására irányuló rendelettervezet értelmében ugyanis, a határokon átnyúló ügyekben az európai ügyész által végzett nyomozási és vádemelési tevékenység vonatkozásában az Unió tagállamainak területe olyan egységes jogi

²⁴ Mely ugyebár 2011. január 19. napja volt.

²⁵ Vö: Stockholmi Program.

²⁶ Vö: EBP-kerethatározat Preambulum (25) bekezdés: „Az EBP a kölcsönös jogsegélyre vonatkozó, meglévő eljárásokkal együtt kell létezzen, ezen együttlétezést azonban átmeneti jellegűnek kell tekinteni, amíg [...] azon kölcsönös elismerésre vonatkozó eszköz hatáskörébe nem tartoznak, amelynek elfogadása a kölcsönös elismerésnek a kölcsönös jogsegélyre vonatkozó eljárásokat felváltó, teljes rendszerét nyújtaná”.

társéggént kezelendő, amelyen belül az Európai Ügyészség gyakorolhatja hatáskörét.²⁷ Az európai ügyész a hatásköre gyakorlása során jogosult elrendelni házkutatást,²⁸ lefoglalást,²⁹ a gyanúsítottak és a tanúk idézhet be³⁰ és hallgathat ki,³¹ így mindazon nyomozati cselekmények foganatosítására jogosult, mint amelyre az ENYH irányul. Ezért elképzelhető, hogy a most talán utópisztikusnak tűnő, egységes „EU-Btk.” is létrejöhet, és a jogegységesítés lesz a jövő az európai bűnügyi együttműködésben.

²⁷ Vö: COM(2013) 534 final 18. cikk (3) bekezdés.

²⁸ COM(2013) 534 final 26. cikk (1) bekezdés m) pont.

²⁹ COM(2013) 534 final 26. cikk (1) bekezdés n) pont.

³⁰ COM(2013) 534 final 26. cikk (1) bekezdés k) pont.

³¹ COM(2013) 534 final 26. cikk (1) bekezdés t) pont.

4. A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ PUBLIKÁCIÓK

4. 1. Magyar nyelvű publikációk

Cím	Megjelenés helye, ideje
A kölcsönös elismerés elvén alapuló új EU-jogi instrumentumok és az átfogó megoldást jelentő európai nyomozási határozat	In: FORUM: PUBLICATIONES DOCTORANDORUM JURIDICORUM (2011), 169-187. o.
A nemzetközi bűnügyi együttműködés kezdetei	In: Ügyészek Lapja, 2010. vol.17. no.6, 135-147. o.
Bűnügyi együttműködés a környezetvédelemben - különös tekintettel az Európai Nyomozási Határozatra	In: Mezei Péter (szerk.): Természeti és ipari katasztrófák: Jogi aspektusok a 2010-es ajkai vörösiszap-katasztrófa fényében, Szeged, Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, 2012., 143-153. o.
A büntető eljárás során felhasználható bizonyítékok európai „forgalma”	In: Jogász Doktoranduszok I. Pécsi Találkozója – Tanulmánykötet, 2011., 262-268. o. (CD-n és interneten: http://ajk.pte.hu/files/tiny_mce/File/karikia_dvanyok/Jog%C3%A1sz%20Doktoranduszok%20I.%20P%C3%A9csi%20Tal%C3%A1lkoz%C3%B3ja%20-%20tanulm%C3%A1nyk%C3%B6tet.pdf)
Jogösszehasonlító keresztmetszet: a büntető eljárás során felhasználható bizonyítékok átadásának hazai, nemzetközi és EU-jogi szabályai	In: Profectus in literis III., Lícium-Art Kft., Debrecen, 2011., 317-326. o.
A nemzetközi bűnügyi együttműködés kezdetei	In: GLOSSA IURIDICA JOGI SZAKMAI FOLYÓIRAT, 2011., 78-82. o.

4. 2. Angol nyelvű publikációk

Cím	Megjelenés helye, ideje
The European Evidence Warrant – Legal regulation and anticipated effect	In: Ügyészek Lapja, 2008. vol.15. Különszám,119-124. o.
International cooperation in criminal matters (Dovalovszki Zsuzsanna és Kovács Éva társszerzők)	In: Ügyészek Lapja 2009. vol.16. Különszám, 97-110. o.
The European Investigation Order	In: The Milestones of Law in the Area of Central Europe 2011., Comenius Universití, Pozsony, 2011., 630-636. o.
Legal steps towards superior criminal cooperation with special regard to the European Evidence Warrant (Dovalovszki Zsuzsanna és Pápai Anita társszerzőkkel)	In: Ügyészek Lapja, 2010.vol. 17. Különszám, 105-111. o.
International cooperation in criminal matters (Dovalovszki Zsuzsanna és Kovács Éva társszerzőkkel)	CD-n
Legal steps towards superior criminal cooperation with special regard to the European Evidence Warrant (Dovalovszki Zsuzsanna és Pápai Anita társszerzőkkel)	Interneten: http://www.ejtn.net/Documents/Themis/THEMIS%20written%20paper%20-%20Hungary%201.pdf

4. 3. Szakfordítás

Karsai Krisztina: The principle of mutual recognition in Zbornik Radova/Collected Papers. XLII. 1-2/2008, Novi Sad Faculty of Law, Serbia 941-954. o., ISSN 0550-2179.	magyarról angol nyelvre
--	-------------------------

5. SHORT SUMMARY ON THE BACKGROUND OF THE RESEARCH

5. 1. The starting point of the thesis

Under the provisions of the Stockholm Programme³², which was adopted on 11 December 2009, the setting up of a comprehensive system in the European Union³³ for obtaining evidence in cases with a cross-border dimension, based on the principle of mutual recognition³⁴, should be further pursued. The European Council³⁵ indicated, that the existing instruments in this area constitute a fragmentary regime, therefore a new approach is needed, based on the principle of mutual recognition. The Council therefore called for a comprehensive system to replace all existing instruments in this area – including the European Evidence Warrant³⁶ (hereinafter referred to as EEW). This awaited system should cover as far as possible all types of evidence, contain deadlines for enforcement, eliminate the principle of double criminality³⁷ and limit the grounds for refusal.³⁸

As the Commission's Communication³⁹ "An area of freedom, security and justice serving the citizen"⁴⁰ states, the most effective solution to the above mentioned difficulties would seem

³² OJ L 115., 2010.5.4., 1-38. p. Hereinafter referred to as: The *Stockholmi Programme*.

³³ The European Union is a unique economic and political partnership. Vö: Blutman (2010) 27. p., Barna (2004) 8. p., Tobler – Beglinger (2007) 43. p., Nagy K. (1999) 506-507. p. and http://europa.eu/index_hu.htm (downloaded: 03. 02. 2013.).

³⁴ Judicial cooperation in criminal matters is based on the principle of mutual recognition of judgements and judicial decisions by Member States. It involves the approximation of related national laws and the application of common minimum rules. The minimum rules mainly relate to the admissibility of evidence and the rights of crime victims as well as of individuals in criminal procedures.. Vö: Karsai (2005) 16. p., Karsai (2006) 2. p., Karsai (2008a) 941-954. p., Karsai (2008b) 1977-78. p., Karsai – Ligeti (2008) 403-404. p., Bárd (2008a) 22. p., Blutman (2004) 145. p., Blutman (2010) 72-74. p., M. Nyitrai (2005a) 204. p., Nagy (2004) 129. p., Ligeti (2004) 36., 131. p., Farkas (2011) 62-67. p.

³⁵ The European Council defines the general political direction and priorities of the European Union. Vö: Blutman (2010) 103. p. and <http://www.european-council.europa.eu/home-page.aspx?lang=hu> (downloaded: 03. 02.2013.).

³⁶ Council Framework Decision 2008/978/JHA of 18 December 2008 on the European evidence warrant for the purpose of obtaining objects, documents and data for use in proceedings in criminal matters. About the EEW – without attempting to be comprehensive – see also: Ligeti (2005), Alföldi (2011a) 125-128. p., Alföldi (2011b) 13-17. p., De Hert – Weis – Cloosen (2009) 55-78. p., Jánosi (2010) 51-56. p., Lach (2009) 107-110. p., Gless (2005) 122-129. p., Ijzerman (2005) 6-16. p., Bernd (2013) 419-438. p., Lárís (2010) 98-99. p.

³⁷ It is a fundamental requirement of international extradition that the crime for which extradition is sought be one provided for by the treaty between the requesting and the requested nation. The second determination is whether the conduct is illegal in both countries. Cf: Karsai (2005) 12. p., Karsai – Ligeti (2008) 402. p., M. Nyitrai (2005a) 204-205. p., Nagy (2004) 104., 113. p., Ligeti (2004) 100. p.

³⁸ See also: Green Paper on obtaining evidence in criminal matters from one Member State to another and securing its admissibility, COM (2009) 624 final. Hereinafter referred to as: *Green Paper COM (2009) 624*.

³⁹ The European Commission has adopted a Communication which considers the need for EU level actions to improve clearing and settlement in the European Union. Cf: http://ec.europa.eu/civiljustice/glossary/glossary_hu.htm#Communication (downloaded: 03. 02. 2013.).

⁴⁰ COM (2009) 262 final.

to lie in the replacement of the existing legal regime on obtaining evidence in criminal matters by a single instrument based on the principle of mutual recognition and covering all types of evidence.⁴¹

Therefore the European Council asked the Commission⁴² to submit a proposal to replace all existing legal instruments in this area – including the EEW - by a new single instrument. This new instrument would be automatically recognized and applicable throughout the EU, thereby encouraging prompt and flexible cooperation between the Member States.

In April 2009, the Belgian government and a group of six Member States tabled an initiative⁴³ for a Directive to establish a EIO⁴⁴ (hereinafter referred to as the EIO), a judicial decision issued by a competent authority of a Member State in order to have one or several specific investigative measure(s) carried out in another Member State.

The objective of the proposal is to create a single, efficient and flexible instrument for obtaining evidence located in another MS in the framework of criminal proceedings.

The EIO should focus on the investigative measure which has to be carried out. To ensure the effectiveness of judicial cooperation in criminal matters, the possibility of refusing to recognize or execute the EIO, as well as the grounds for postponing its execution, should be limited.⁴⁵

The question is, if we really do need this new mechanism? Should criminal cooperation be simpler, faster and more effective? Which factors hinder the effectiveness of criminal cooperation? Is there any problem with cross-border evidence gathering? If there are problems, could these problems be solved or it would be utopian? Is the existing system as complex because of its fragmentation, that it completely bars lawyers from using it? Could

⁴¹ See also: Green Paper COM (2009) 624.

⁴² The European Commission represents the interests of the EU as a whole. It proposes new legislation to the European Parliament and the Council of the European Union, and it ensures that EU law is correctly applied by member countries. Cf. Blutman (2010) 107. p. and http://ec.europa.eu/index_hu.htm.

⁴³ Initiative for a Directive of the European Parliament and of the Council regarding the European Investigation Order in criminal matters, 9145/10, Brussels, 29th of April 2010. hereinafter referred to as: *EIO*.

⁴⁴ About the EIO – without attempting to be comprehensive – see also: Alföldi (2011a) 125-128. p., Alföldi (2011b) 13-17. p., Bachmaier Winter (2010) 580-589. p., Bachmaier Winter (2013) 96-110. p., Allegrezza (2010) 569-579. p., Glaser – Motz – Zimmermann (2011) 55-79. p., Karsai (2013) 419-438. p., Karsai (2012b) 23-33. p., Lárís (2010) 103. p., Sayers (2011) 1-25. p.

⁴⁵ Note from the Presidency to the Coreper on Initiative of the Kingdom of Belgium, the Republic of Bulgaria, the Republic of Estonia, the Kingdom of Spain, the Republic of Austria, the Republic of Slovenia and the Kingdom of Sweden for a Directive of the European Parliament and of the Council regarding the European Investigation Order in criminal matters
- state of play report, Brussels, 26 November 2010. (OR. en) 2010/0817 (COD) [Hereinafter referred to as: *Note (2010)*].

the mentioned problems be solved by replacing all existing instruments in this area, even the one⁴⁶, which has not even taken into force yet?

According to the above mentioned, my aim is to analyze the current fragmentary regime, the principles of cross-border evidence transfer, the featuring legal provisions, the applying of the different conventions and acts, and their relation to each other.

The European Council and the Commission does not demonstrate in details why they consider the existing system to have low efficiency, except for mentioning fragmentation as a negative feature.

By the way, they clarify the features and characteristics of the awaited new instrument, but do not justify with statistics or other data the reason why the current situation is insupportable.

Therefore I have to look through which evidence are covered by the existing instruments, and take into consideration all factors that might be the fault or inadequacy of the regime; such as deadlines and grounds for refusal. Parallel with this I try to identify all factors that would hinder efficient cooperation. Although I would analyze how does fragmentation affect Member States in connection with evidence transfer.

5. 2. The structural build-up of the composition

I set up the issue subject to my research with the introduction of the criminal cooperation system relating to the transfer of consumable evidence in the criminal procedure within the European Union. This part is the theoretically foundational chapter of my composition, accordingly the starting point of my research. The drawing-up of the theoretical establishment of principles and conceptual problems, which I attempt to solve with my composition, are also introduced in this chapter (see chapter 3.1.). Later on I circumscribe the problem to be solved

⁴⁶ Under Article 23 section 1. on the EEW-framework decision Member States shall take the necessary measures to comply with the provisions of this Framework Decision by 19 January 2011. However it is only in force in one Member State (Denmark). CF: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:350:0072:0092:hu:PDF> (downloaded: 03. 02. 2013.) and Cross-border crime: Commission issues opinion on Member States' evidence sharing proposals, IP/10/1067, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-1067_en.htm (2010.09.20-i letöltés), Allegrezza (2010) 570. p.; and a bill implementing the Council Framework Decision on the European evidence warrant was published on 10 January 2013 in the United Kingdom. It is not yet known when the bill will enter into force. <http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=84e4dae7-ba27-42a2-993f-708060ed74f3> (downloaded: 09. 14. 2013.).

and the other emerging matters by the drawing-up of the latest tendencies, those demand modern criminal law answers.

Having regards to the fact that the issue of my composition deals with evidence, I devoted one chapter to the introduction of the basic questions, theories, and definitions of the taking of evidence in the criminal procedure. I clarified it from the point of the foreign evidence (see chapter 4.).

I laid down criteria to examine and solve the problem in the first thematic unit of the composition (see chapters 6.1. and 6.2.).

Then I separately examine the legal instruments of the cross-border taking of evidence with the characteristics typical of the European region (see chapters 6.3 – 6.14).

Having regards to the fact that the EIO would be established on the principle of mutual recognition, and the Stockholm Programme considers the further improvement of the system of taking of evidence established on the principle of mutual recognition as a priority, I separately deal with principle of mutual recognition, its evolution inside criminal sciences, its recent reputation, and the future prospects considering critical aspects (see chapter 5.3).

In my opinion for a Hungarian criminal jurist the knowledge of criminal, European criminal, and Union law development, the connected mechanisms are important, because the execution of the Union law in force and the integration of *acquis* paving the way for the European criminal integration is not just an opportunity, but it is an obligation.⁴⁷ That is why I give a short panorama of the practice of the evidence-transfer by the presentation of concrete cases and the assistance-turnover. I also draw up the challenges the law enforcement bodies have to face (see chapter 7).

⁴⁷ Karsai (2002) p. 90.

6. METHODS OF THE RESEARCH

6. 1. The applied methods of research

During my work I principally used the comparative method, as it is the inevitable method of the dissertations subject to supranational and Union matters. Besides the legal bases of the Union I had to rely on international conventions when introducing and analyzing the matter. Therefore the application of the comparative method helped me to chart and objectively rate certain legal systems.

Having regard to the fact that a certain number of norms in force are standing in the centre of my scientific examination, the normative method also formed part of my working system, including the grammatical, logical, historical and systematic levels of the interpretation.

Apart from the methods mentioned above I also used functionalism, because I did not only have to examine the subject, the law institution, in this case EIO, but I also had to examine what kind of role it may play in the European Union. The reason of this is the fact that in the area of jurisprudence not just the given law institution is important, but also the social role it plays. As I mentioned, I examined the legislation, agreements established in the framework of different international organizations. Thus I applied the principle of tertium comparationis when analyzing them, as I tried to find the common denominators and standpoints among the systems having different conceptual apparatus.

In one chapter of my composition I used the empirical method, which included the survey of data and the criminal statistic analysis I made. In the framework of this I examined data in the plane of cross-section and timeline in order to underpin the legal tendencies.

I also applied hermeneutic approach to linguistically evoke certain Union definitions, when I examined their functional and definitional compliance. Undoubtedly the philological, linguistic analysis of a given work belongs to other specialized branches of sciences, but authenticity is a jurispudent competency, that is why I could not pass over the application of the method at the given place.

I tried to approach the topic from an interdisciplinary, complex point, considering that I aimed at drawing up a problem-oriented analysing system. I tried to make up the conclusions to be drawn not only in a separate chapter, but I also made an effort to integrate them in the given structural unit as a partial summary.

I did not use the historical method, although I analyzed some legislation and agreements in chronological order. Therefore the retrospective approach became inevitable, so I tried to break away from the resulting linear thinking, and I did not want to look for unnatural parallels between the certain periods. That is why I would say I rather applied the problem-chronological method and I examined the basis of the problem with the help of the gradual-building approach when scrutinizing the partial problems.

I also used dogmatic analysis in my composition in the sense that I did critical legislation examination, while I did not deal with the related political-economic coherence.

Last, but not least I tried to ignore the non-legal (ethical, sociological, political) aspects, clear the premises and draw clear conclusions with the help of the clear-method system.

6. 2. Instruments for searching technical literature

I used the leading foreign and domestic technical literature, mostly monographs and textbooks, and Hungarian professional articles to approach the issues of the law of the European Union. I based my work on studies, articles, criminal textbooks and manuals, Union legislation commentary of foreign languages, most of them English, from the criminal literature. Most of them were published in a printed version, but I also made use of numerous studies, those came out in electronic periodicals and publications.

The reader may feel a kind of lack in connection with the EIO⁴⁹ in relation to the foreign and domestic literature, but it is a fact, that the idea of the European Investigation Order has been engrossing the attention of the professional public for hardly more than two years, and the

⁴⁹ At the analyzation of the EIO I took the reading published on 24th June 2010 in number 164. of series C of the Official Journal of the European Union as my starting-point with the contemporary monitoring of the relating proposals for amendment. About the proposals for amendment in detail see <http://db.eurocrim.org/db/en/vorgang/242/> (download: 11.08. 2013)

draft of the directive has not yet had a reading⁵⁰ regarded to be final. This is the reason for the limited availability of foreign legal literature. The legal literature work processing the introduction of the EIO and the new European Union system of taking of evidence, to be established by the acceptance of EIO, has not really been created. This recognition may also serve as the reason for my choice of subject. This is why I attempt to fill in this gap with my composition.

I analyzed the different rules and agreements in Hungarian language. With regards to the fact that the research subject to my composition dates back several years, when not all the examined legislation and documents had a Hungarian reading, numerous times I analyzed the English version.

I obtained the text of certain documents and rules, for example the Green Paper, with the help of internet research and the usage of EUR-lex database⁵¹.

In addition to I exclusively worked upon materials published in reliable websites, particularly the official websites of the European Union and its institutions. In case of articles, studies downloaded from internet and other electronic sources I indicated the date of the last download.

⁵⁰ The latest version is from the 14 March 2013. See: Note (2010).

⁵¹ EUR-Lex provides free access to European Union law and other documents considered to be public. The website is available in 24 official languages of the European Union. The contents of the site amount to some 2 815 000 documents with texts dating back to 1951. The database is updated daily and every year around 12 000 documents are added. Cf: <http://eur-lex.europa.eu/>.

7. SUMMARIZING THE SCIENTIFIC RESULTS OF THE THESIS

7. 1. The characteristics of the evidence transfer-system

My starting point of view is that the legislation concerning cross-border taking of evidence and the international conventions constitute a fragmentary system. It means, that the legal legislation is not harmonized in the area of evidence transfer, therefore, inter alia, the rules have different territorial and material scope, they fix various procedural systems, formalities and technical rules to send and receive letters rogatory and requests for assistance, and for the evidence transfer.

The fragmentation has no influence on the functioning of this area of the criminal cooperation. The criminal cooperation can be operated adequately, if it is mosaic like.

In my point of view it is unavoidable, that there are rules simultaneously in force, which are more or less overlap with each other, as criminal cooperation does not only exist in Member States of the European Union. However, the necessary fragmentation does not make the harmonization senseless in the area of cooperation with a certain group of states, if harmonization means simplification, and if it serves for the clarifying of the applicable rules.

The enforcement of jurisdiction and criminal jurisdiction is the dominant element if we look at the framework of objectives of the criminal cooperation. The experience gained during the execution of my test assistance cases shows that the cross-border cooperation is not only limited to the territory of the European Union and its Member States. If the brand new regulation, based on the EIO, would replace the instruments of evidence-transfer within the framework of the European Union, the jurists of the Member States would still have to rely on the Strasbourg Convention and the Schengen Agreement in the assistances directing beyond the borders of the European Union. Therefore, if all the other rules in this area would be repealed by the EIO within the European Union, in my point of view merely the existence of the harmonized structure will not make the cooperation more effective.

But the modernization and the simplification of the system, which is undoubtedly one of the goals of the EIO, is actually needed both on the level of the European Union and on the level outside of the European Union.

Having regard to the fact that it may occur in a criminal procedure that assistance is simultaneously needed from more than one state, a part of them may be member of the European Union, a European state without membership, or a non-European country, it is given, that the law enforcement body will have to rely on different rules and international agreements when drawing up the request for assistance.

The harmonized regulation to be introduced by the EIO would only solve the matter temporarily and within the European Union, however I do not consider this kind of fragmentation as a drawback, as above expressed.

Notwithstanding the viewpoint of the decision-making level of the Union, my premise is that the legal institutions established on the principle of mutual recognition did not fail in the cooperation directed to cross-border taking of evidence.

As I referred to it earlier, to prove the second hypothesis I set out from the fact, that according to the Green Paper “instruments based on mutual recognition may also be regarded as unsatisfactory in that they only cover specific types of evidence and that they provide for a large number of grounds for refusal to execute the order”⁵⁵.

But there is no concrete instance relating to the judgement that the legislation established on the principle of mutual recognition, and aiming at evidence transfer would have failed, with special regards to the fact that the EEW has not entered into force, so the Commission could not have gained any practical experience.

Thus I consider it a rash statement that the EEW would not be able to live up to expectations. I see its main reason in the fact that before the EEW did not exist any law institution, or type of assistance, that would enable the procuring of documents and other physical evidence by such a simple mechanism. Under simplicity I mean tabular forms, the possibility of direct requests, and strict deadlines. Compared with the examined cases, it is clear, that EEW could have been issued in number of times in the past, which could have shortened the term of performance of the assistance.

⁵⁵ Green Paper COM (2009) 624. p. 4.

7. 2. The future of the instruments for evidence transfer

In my opinion EIO will not be able to fulfil hopes, despite the expectations of the Commission and some Member States.

Instead the COUNCIL ACT of 29 May 2000 establishing the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters between the Member States of the European Union shall be upgraded by determining concrete deadlines for the transfer of documents and physical evidence, and for the effectuation of seizure and search. A standard form shall also be introduced which would be able to facilitate the interpretation, the earliest possible processing, and execution of the request for assistance, and which would be able to make the administration faster.

The Commission premised in the Green Paper that the institutions and instruments established on mutual assistance are not functioning properly.

But without any reasonable ground, instead of developing these instruments, the aim set was substituting them for new law institutions. Undoubtedly the EIO could be a very useful instrument, but purely its existence and implantation would not solve the problems, those magistrates, public prosecutors and defence lawyers have to face in criminal procedures containing foreign elements.

I think that the problem is there in the Green Paper and in the justification of the EIO, when it is explained, that the specialities of national legislation shall be overstepped, but the flexibility and the system of the traditional mutual assistance shall stay unchanged, with the simultaneous obligation to the Member States to recognize and implement the EIO. But if the problem is the slow, protracted procedure, it can be accelerated by the fixed deadlines, and the use of forms can facilitate the bureaucratic administration. But I think the problem is much more complicated. We shall not consider the grounds for refusal merely as the barrier of effective criminal cooperation, because these cannot be terminated just because they enforce mutual recognition.

The Member States are interested in the enforcement of criminal claims, and if the shortest way to this is an assistance, the faster administration and the simplified application of law will enforce the ratification of the convention by every Member State in order to reach their inner

goals. According to the Eurojust the 2000 Convention is effectively applied by Member States, they have a positive experience of its application, so it is considered as the appropriate and solid tower of the criminal cooperation by Eurojust, with special regard to the fact, that in general the Member States did not face any serious legal barrier while applying it⁵⁷. Thus the law enforcement bodies shall not “learn” a new regulation, they would only have to acquire the amendments and the innovations of the “old” convention, and they shall apply to it in practice.

I consider the basic concepts of the EEW excellent. The authorities of Member States may easily gain objects, documents and data from each other in order to use these things as evidence in the domestic criminal proceedings. Consideration should be given to the application of forms those would take translation and interpretation easier.

The determination of time limits for procedures is a key issue in the domestic criminal procedure. If a request for assistance is issued, settling of the basic procedure within a reasonable time, obtaining and eventually working up evidence as soon as possible will become increasingly vital, because the domestic authority will depend on the acts of an other, foreign state. Therefore it would be crucial to supplement the 2000 Convention, even with the strict procedural time limits defined in the EEW.

I do not consider it necessary to determine strict time limits in connection with personal evidence, such as execution of examination of a witness or hearing of a charged person. By the determination of strict time limits we will not achieve that the requested authority will execute the hearings faster in the framework of assistances. I see the reason of this in the fact, that some kind of circumstances are independent of the authority, for example, whether the summoned witness or charged person appears before the authority, whether she/he is available at her/his residence or temporary residence, whether the summons can be delivered to her/him. It will not alter these circumstances, if, by different coercive instruments of the national law, the summoned person may be forced to appear in the examination/hearing.

In my opinion, however, after a certain period of time it is reasonable to oblige the requested authority to provide information to the requesting authority about the standing of the performance of the assistance.

⁵⁷ Cf: Eurojust Annual Report 2010, p. 16, <http://www.europarl.europa.eu>.

As I referred to it above, it is essential to introduce forms and set time limits regarding documents and physical evidence. But the situation is completely different in the case of personal evidence. By all means I consider the introduction of forms vital, because it can contribute to the easier and simpler processing of the requests for assistances. For example, besides the availability and data of the dispatching and receiving authorities, the identification of the personal data of the person to be interrogated, the questions to be asked from her/him, the identification of the statement of facts could become much simpler, if the executing authority could get them in a tabular form.

In contrast I find the time limits for performance concerning EIO and EEW in connection with examinations unnecessary. Basically time limits are necessary, of course, but as the examined cases show, only minimal percent of the examinations turns out to be performed in 90 days.

The faster execution of the examinations by the requested authorities cannot be reached by strict time limits for performance. The requested authority shall not wait several months without knowing anything about the standing of the assistance – in most of the examined cases nearly one year passed until the executing authority interrogated the chosen person. In order to solve this matter, after a certain period of time it is reasonable to oblige the requested authority to provide information to the requesting authority about the standing of the performance of the assistance. On my part I consider six months a reasonable time limit within the formal receipt of the assistance by the executing authority. I support the introduction of these forms in order to make the providing of information more fluent, because the phone availability or the email address of the referent could be indicated on it. Thus, even simultaneously with the postal way, this simple, almost informal, but very effective and quick way of providing of information could be introduced.

7. 3. The role of the principle of mutual recognition

The operability and the future of the long-term, instituted cross-border criminal cooperation depend on the fact, that to what extent do we manage to realize the principle of mutual recognition established on mutual trust.

The main barrier of the institutionalization of cross-border cooperation is that the cooperating partners, Member States, authorities of Member States have to find the common institutional structure in a highly different legal and administrative environment, which is approved and operable on both sides of the border. The lack of harmonized institutional form may be led back to the different legal and political structures of the states of the cooperating partners. In addition, until the appearance of the principle of mutual recognition there were no harmonized legal instruments, which could have been compulsorily valid in the European Union, and which could have been suitable for application in the cross-border criminal cooperation.

The point of mutual trust is that in case of assistance the executing Member State trusts the judicial authority of the issuing Member State, in the aspect that the issuing Member State previously examined the legality, necessity, and proportionality of the issued instrument. Consequently the question of the usability of the evidence in the national law cannot be problematic, not even in the case when the executing authority acted upon different procedural standards in relation to the issuing state. However, this shall not mean that the principle of mutual recognition is equal to blind, automatic execution.

I can strengthen my hypothesis only partially, because in my aspect although the flexible institution of criminal cooperation, to be reached by the principle of mutual recognition, enables and creates the conditions of effective and sound criminal cooperation, but these 28 Member States are not prepared to let the principle of mutual recognition evolve, as they lack the necessary mutual trust, the declarations directing to this are not enough, because the belief in each other's judicial system does not exist commonly, in the relation of all the Member States. After the appearance of the draft of the framework decision on the EEW it took five years to the Council to finally accept the framework decision, and after another five years – since the deadline for integration unsuccessfully expired – the EEW has not entered into force in the majority of the Member States. With the EEW the Member States would have to introduce and apply a law institution that requires them to submit to mutual recognition established on mutual trust. In my opinion this also plays a role in the fact, that Member States are unwilling to introduce the EEW.

In summary I think the principle of mutual recognition is the key to the sound and successful European criminal cooperation. But if we want to reach this mutual trust not to be just apparent, these 28 Member States have to collaborate.

7. 4. Conclusions of the thesis

At the starting point of my composition I examined the nature of the European criminal cooperation. But when analyzing the European Union, as a new, earlier unknown, supranational formation with a specific legal and institutional system, it became obvious, that the criminal cooperation and its quality are going through a massive change. The question of sovereignty, the expansion and deepening of integration, the vision of the effective cross-border cooperation resulting in the need for institutional reform created the conception of establishing a new comprehensive system for taking of evidence.

The national authorities need clear and unbureaucratic cooperation rules in order to effectively fight cross-border crimes. The magistrates, public prosecutors, and investigators cannot waste their time to fill in different kinds of forms, when they are rolling up an international criminal network, or if they are searching for a person, who committed crime in more than one Member State.

Before the deadline for the integration of the EEW expired⁵⁹, the draft of the directive of EIO had been made public, which, in cross-border criminal cases, aimed to realize the construction of the comprehensive system for taking of evidence established on the principle of mutual recognition.⁶⁰ If we examine from this aspect, the Council and the Commission made their “homework”, because they created the institution, which was their destination. Indeed, if the starting point were still that the EIO is part of a conception of the international criminal cooperation found out years ago⁶¹, I would not say that its existence would be uncontested.

It cannot be predicted, what kind of status the European criminal cooperation will have in ten years’ time. Member States keep on negotiating about the EIO, and without implementing the EEW, fragmentation will be typical of the legal environment of the cross-border taking of evidence.

⁵⁹ Which was the 19 January 2011.

⁶⁰ Cf: The Stockholmi Programme.

⁶¹ Cf: EEW-framework decision preamble section (25) ”The EEW should coexist with existing mutual assistance procedures, but such coexistence should be considered transitional until, in accordance with the Hague Programme, the types of evidence-gathering excluded from the scope of this Framework Decision are also the subject of a mutual recognition instrument, the adoption of which would provide a complete mutual recognition regime to replace mutual assistance procedures.”

The concept of establishing a new, comprehensive system of taking of evidence has been on the agenda for ten years, since the draft of EEW was made public. Since then new tendencies have appeared, which may even create a more operational mechanism than EIO. According to the draft regulation on the establishment of the European Public Prosecutor's Office, the territory of the Member States of the European Union is treated as a united legal area, within that the European Public Prosecutor's Office exercises powers⁶² in cross-border cases concerning investigative and accusation activities done by the European Public Prosecutor. When exercising her/his powers, the European Public Prosecutor shall be entitled to order search⁶³, seizure⁶⁴, and is also entitled to summon⁶⁵ and examine⁶⁶ witnesses or a charged person. It means that she/he is entitled to the effectuation of all investigative activities that EIO is entitled to. Therefore it is conceivable, what may seem utopian now, that the harmonized EU Criminal Code will come into being, and the harmonized legislation will be the future for the European criminal cooperation.

⁶² Cf. COM(2013) 534 final Article 18 section (3)

⁶³ COM(2013) 534 final Article 26. section (1) point m).

⁶⁴ COM(2013) 534 final Article 26. section (1) point n).

⁶⁵ COM(2013) 534 final Article 26. section (1) point k).

⁶⁶ COM(2013) 534 final Article 26. section (1) point t).

8. LIST OF THE AUTHOR'S PUBLICATIONS IN THE SUBJECT MATTER OF THE THESIS

8. 1. Essays and articles in Hungarian

Title	Place and date of publication
A kölcsönös elismerés elvén alapuló új EU-jogi instrumentumok és az átfogó megoldást jelentő európai nyomozási határozat	In: FORUM: PUBLICATIONES DOCTORANDORUM JURIDICORUM (2011), 169-187. p.
A nemzetközi bűnügyi együttműködés kezdetei	In: Ügyészek Lapja, 2010. vol.17. no.6, 135-147. p.
„Bűnügyi együttműködés a környezetvédelemben - különös tekintettel az Európai Nyomozási Határozatra”	In: Mezei Péter (szerk.): Természeti és ipari katasztrófák: Jogi aspektusok a 2010-es ajkai vörösiszap-katasztrófa fényében, Szeged, Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, 2012., 143-153. p.
A büntető eljárás során felhasználható bizonyítékok európai „forgalma”	In: Jogász Doktoranduszok I. Pécsi Találkozója – Tanulmánykötet, 2011., 262-268. o. (published on CD and the internet: http://ajk.pte.hu/files/tiny_mce/File/karikia_dvanyok/Jog%C3%A1sz%20Doktoranduszok%20I.%20P%C3%A9csi%20Tal%C3%A1lkoz%C3%B3ja%20-%20tanulm%C3%A1nyk%C3%B6tet.pdf)
„Jogösszehasonlító keresztmetszet: a büntető eljárás során felhasználható bizonyítékok átadásának hazai, nemzetközi és EU-jogi szabályai”	In: Profectus in literis III., Lícium-Art Kft., Debrecen, 2011., 317-326. p.
A nemzetközi bűnügyi együttműködés kezdetei	In: GLOSSA IURIDICA JOGI SZAKMAI FOLYÓIRAT, 2011., 78-82. p.

8. 2. *Essays and articles in English*

Title	Place and date of publication
The European Evidence Warrant – Legal regulation and anticipated effect	In: <i>Ügyészek Lapja</i> , 2008. vol.15. Különszám,119-124. p.
International cooperation in criminal matters (co-authors Zsuzsanna Dovalovszki and Éva Kovács)	In: <i>Ügyészek Lapja</i> 2009. vol.16. Különszám, 97-110. p.
The European Investigation Order	In: <i>The Milestones of Law in the Area of Central Europe 2011.</i> , Comenius Universití, Pozsony, 2011., 630-636. p.
Legal steps towards superior criminal cooperation with special regard to the European Evidence Warrant (co-authors: Zsuzsanna Dovalovszki and Anita Pápai)	In: <i>Ügyészek Lapja</i> , 2010.vol. 17. Különszám, 105-111. p.
International cooperation in criminal matters (co-authors Zsuzsanna Dovalovszki and Éva Kovács)	published on CD
Legal steps towards superior criminal cooperation with special regard to the European Evidence Warrant (co-authors: Zsuzsanna Dovalovszki and Anita Pápai)	http://www.ejtn.net/Documents/Themis/THEMIS%20written%20paper%20-%20%20Hungary%201.pdf

8. 3. Translation

Karsai Krisztina: The principle of mutual recognition in Zbornik Radova/Collected Papers. XLII. 1-2/2008, Novi Sad Faculty of Law, Serbia 941-954. o., ISSN 0550-2179.	translation from English to Hungarian
--	---------------------------------------